

[Undervisningsministeren.]

stand for nogen Art af Lovgivning. De Omraader, hvor Staten kan gribe ind, er med Hensyn til dens egen Administrations Retsskrivning og med Hensyn til Undervisningen, altsaa med Hensyn til, hvordan Børnene lærer at stave. Men det er klart, at Staten ikke paa nogen Maade blander sig i, hvordan private Mennesker skal skrive. Derfor er det rigtigt, at man har erkendt, at dette ikke er et Lovgivningsomraade.

Ved de Forsøg, der i disse Sager har været gjort, viser det sig, at man stadig er gaaet frem paa samme Maade. Der forelaa et i 1895 under et Højreministerium, og i 1902 havde vi Bekendtgørelsen under J. C. Christensen; det er ganske den samme Fremgangsmaade, der er fulgt.

Jeg mener med denne Redegørelse at have vist, at det er Bekendtgørelsen, der er Hovedsagen; men det vil selvfølgelig være meget væsentligt for en Minister, naar der er Tale om et administrativt Skridt, som man ved vil vække Lidenskaberne i Befolkningen, at orientere Rigsdagen, og som jeg havde tænkt mig Sagen grebet an, havde jeg ogsaa villet gøre det, men da det glippede for mig, saaledes som jeg nævnte, var det ganske naturlige Svar, at jeg maatte gaa til Offentligheden i samme Øjeblik, og naar Planen for en Bekendtgørelse var udformet, vilde jeg med den største Glæde — som jeg oprindeligt havde tænkt mig — forelægge den for Partiformændene og faa en Drøftelse i Stand, som man kunde sige var en Kontrakt med Rigsdagen.

Jeg vil gerne sige et Ord om Retskrivningsudvalget, fordi det har været saa stærkt trukket frem i Pressen. Der er rettet Bbrejdelser imod mig, fordi jeg ikke, før jeg arbejdede med Sagen og gav Offentligheden Meddelelse, havde henvendt mig til Retskrivningsudvalget. Men dette Udvalg har to Gange, nemlig i 1933 og 1937, paa egen Foranledning henvendt sig til Undervisningsministeriet og anmodet om denne Reforms Gennemførelse. Jeg ved i Dag, at den Minister, der sad paa det Tidspunkt, ogsaa har interesseret sig for Reformen, men da kunde det ikke lykkes at skabe Flertal i Ministeriet for den. Men der kan ikke siges at foreligge nogen Grund for mig til, at jeg yderligere skulde henvende mig til Retskrivningsudvalget. Paa det forelig-

gende Grundlag ligger Sagen klar for mig, alle Oplysninger, som overhovedet kan fremskaffes, er fremskaffet, alle filologiske Autoriteter er hørt, det, der forestaar nu, er Afgørelsen.

Den ærede Ordfører for Forespørgerne sagde, at hvis jeg administrativt kan gennemføre denne Reform, kan en anden Minister vel komme bagefter og gaa den modsatte Vej. Jeg vil spørge det ærede Medlem, om han agter at debattere Spørgsmaalet som et reelt eller som et formelt Spørgsmaal. Det er nemlig afgørende. Vil det ærede Medlem diskutere det reelt, tror jeg nok, at jeg tør sige, at naar der er arbejdet paa en Reform i 60 Aar og den saa gennemføres, og gennemføres med Vægten af det nordiske Argument, gad jeg se den Undervisningsminister, der, ligegyldigt med hvilket Formaals, vilde gaa den modsatte Vej. Man kunde lige saa godt have stillet det Spørgsmaal, da man afskaffede j foran Vokalerne ø og æ o. s. v. Jeg vil betragte det som udelukket, at en anden Minister senere kunde gaa den modsatte Vej, naar jeg betragter det som et reelt Spørgsmaal, men hvis Spørgsmaalet kun stilles som et rent formelt Spørgsmaal, kan vi akkurat lige saa godt tænke os, at Rigsdagens Flertal skiftede. Det er nemlig det ejendommelige ved det Spørgsmaal, den ærede Forespørger har stillet mig, at han har stillet det, som om det skulde give større Forandring, naar det drejede sig om Administrationen end om et Rigsdagsflertal, der maaske endda i det givne Tilfælde var paa ganske faa Stemmer. Det kan godt være et ganske morsomt Tankeeksperiment, men det rammer lige saa godt Rigsdagens som Administrationens Afgørelser.

Jeg tror, at man efter det, jeg her har fremført, maa indrømme, at jeg ikke paa nogen Maade har haft til Hensigt at tilside sætte nogen. Jeg er ved en ubehagelig Indiskretion blevet bragt i en Tvangssituation, hvor jeg ikke havde andet at gøre end at gaa til Offentligheden.

Men der kan være Grund til, at jeg lige til Slut i Besvarelsen af den stillede Forespørgsel fremhæver, at det vigtigste, der nu foreligger, forudsat baade at Ministeriet vil godkende Udkastet, og at Rigsdagen, hvad der kan komme frem under denne Debat, hvis det ønskes, kan siges at staa venligt til Tanken, er Reformens Gennemførelse paa